

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

„Demokratski blok“.

Čim bolj se bliža drugi oktober, dan ljubljanskih občinskih volitev, s tem večjo reklamo piše esdeesarski tisk o »demokratskem bloku«, ki bo zavlada mesto vlade g. Vukičevića. Mi, kot pravi iskreni demokrati, smo gotovo zadnji, ki ne bi želeli, da zavlada v Jugoslaviji v resnici demokratski blok, toda ravno vsled tega se ne moremo ogreti za esdeesarski demokratski blok, ker: Boj se Danajcev, pa magari da prinašajo darila!

Prav posebna previdnost pa je potrebna, kadar govore o demokratizmu — esdeesarji. Kajti da ti nimajo nobenega demokratizma, o tem pričajo težka, tudi krvava dejanja, da pa so tudi absolutno neprimerno oznanjevalci demokracije, to govori njih — še ne pozabljeni — evangelij nasilja in politike trde roke. Kadar kdo govori o stvari, ki je nima, kadar se kdo postavlja kot branitelj ideje, ki jo je včasih dosledno teptal, tedaj more samo slepec ali naivnež nasesti tej politični slepariji in zato kot pravi in iskreni demokrati — »demokratski« blok esdeesarjev odklanjamo.

Kajti ta blok nima niti najmanjše ambicije, da bi služil demokraciji in njegovi očetje se niti najmanj ne potrudijo, da bi prikriji svoj pravi namen, da jim je namreč »demokratski« blok samo sredstvo, s katerim hočejo priti zopet do moči, da bi potem prav nedemokratsko preganjali vse, ki ne trobijo v njihov politično-špekulativen rog. To in nič drugega ni namen od esdeesarjev propagiranega »demokratskega« bloka in to potrjuje tudi vsa naša politična zgodovina.

Zakaj leta 1924 je bil že dejanski blok demokracije na vladi in sicer ko je bila pod Davidovičem sestavljena takozvana vlada reda in zakonitosti. In ta vlada bi tudi obstala, če je ne bi zrušil Stjepan Radić, ki hoče biti danes steber »demokratskega« bloka in vlada Davidovića bi tudi ostala, če ne bi smatral sedanjí oznanjevalec »demokratskega« bloka g. Pribičević, da je zanj ministrska stolica važnejša, ko pa skupen boj z g. Davidovičem.

Tedaj, ko so ti najnovejši oznanjevalci »demokracije« mogli svojo udanost demokraciji misli dokazati, so ta dokaz opustili. Kje je vendar le senca vzroka, da bi jim sedaj smeli in mogli njihovo udanost demokracije verjeti?

Prav nobena zveza demokratov ni esdeesarski »demokratski« blok, temveč samo ordinarna špekulacija ljudi, ki so ali z nasiljem in denarjem ali pa z brezprimerno demagogijo ubijali demokracijo misel v državi. Sedaj seveda, ko nimajo več moči, da bi preganjali druge in ko niti njih demagogija nima več učinka, sedaj bi si seveda želeli, da bi jim demokracija omogočala, da bi zopet nadaljevali svoj protidemokracijski posel! Toda ta njih želja se ne bo izpolnila, ker je poskrbljeno, da bo njihovega izkoriščanja demokracije konec.

Ne glede na to, da je iz najbolj heterogenih elementov sestavljen blok, ne sposoben za vsako pozitivno delo, ne glede na to, da je absurdno, da bi prečanski opozicionalen blok mogel dobiti vlado, je esdeesarski »demokratski« blok tudi iz idejnega stališča nemogoč. Demokratski blok morejo sestaviti le demokrati, ne pa propagatorji trde roke in zato bodo fantazije o esdeesarskem bloku padle prav tako v vodo, kakor so padle vse druge kombinacije esdeesarjev. Kajti v Jugoslaviji so esdeesarji odigrali in ne bo dolgo ko tega tudi esdeesarski tisk ne bo mogel prikriti.

Toda do 2. oktobra bo skušal to še na

Finančni minister o novem proračunu.

Beograd, 28. sept. Finančni minister dr. Bogdan Marković je sprejel novinarje in jim dal nekatere informacije o proračunu. Novinarji so vprašali ministra, kakšne so njegove namere glede sestave proračuna.

Dr. Marković je nato odgovoril: »Novi proračun mora biti sestavljen v znamenju varčevanja. To pomeni, da bo novi proračun nižji od dosedanjega. Za koliko bo nižji, tega ne vem, prepričan pa sem, da bo nižan, ker ga je mogoče znižati. To pa je tudi potrebno. Dobrodošli mi bodo završni računi proračunske dobe 1924-25, ker sem se namenil novi predlog proračuna izdelati na temelju teh računov vsaj kolikor se tiče skupne vsote dohodkov in izdatkov. To je sicer računsko vrnitev nazaj, toda finančni korak naprej. Zmanjšanje finančnega efekta s čisto računsko manipulacijo predstavlja priprosto operacijo, toda ni moja namera in tudi ne namera vlade, da se štednja izvede na tak način. Stvarno varčevanje mora biti podkrepljeno z administrativnimi reformami v vseh ministrstvih. Naravna posledica teh reform bo varčevanje. Pri današnji zapleteni administraciji pa bi se težko dalo kaj doseči v smeri štednje. Na to sem opozoril že svoje tovariše ministre.

Čeprav sem nekoč izjavil, da ne bom pristal na to, da bi se v prihodnji finančni zakon vnesla kakršnakoli odredba, ki ni strogo v zvezi s proračunom in njegovo izvršitvijo, vendar bom od te svoje odločitve v toliko odnehal, da bo prihodnji finančni zakon lahko obsegal take odredbe, s katerih izvedbo se bo dosegla administrativna reorganizacija v posameznih ministrstvih in državnih ustanovah. Pri nas imamo luksuz državnih potreb. One so mnogoštevilne, dosti krat otročje in brez vsake zveze s praviimi funkcijami države. Te je treba odstraniti in izločiti, da se bodo lahko zadovoljile resnične državne potrebe, ki jih zahteva pravilen in pozitiven razvoj države in naroda.

RADIKALNI KLUB SE SESTANE 3. OKTOBRA.

Beograd, 28. septembra. Vsa pozornost političnih krogov strankarskih pravkov in članov vlade je posvečena pripravi za sklicanje posameznih parlamentarnih klubov. Včeraj sta se podpredsednik radikalnega kluba Ilija Mihajlović in Velja Vukičević domenila, da se radikalni klub skliče za 3. oktobra na sejo.

VUKIČEVIĆ ODŠEL NA LOV.

Beograd, 28. sept. Velja Vukičević odide jutri v četrtek v Sombor, od tam v Beždan na lov. Poljedelski minister Stanković odpotuje v Vojvodino, da bo tam inspiciiral obrambene nasipe.

DR. GOSAR SE NE IZJAVLJA O STANOVANJSKEM VPRAŠANJU.

Beograd, 28. sept. Minister za socialno politiko dr. Gosar je izjavil, da odpotuje danes v Zagreb k slovesni otvoritvi delavskega sanatorija v Klenovniku. Daje je izjavil, da je bil popoldne zaradi nekaterih resornih stvari pri predsedniku vlade. Med drugim je dr. Gosar

vsak način prikriti in v tem je ves smisel esdeesarskega govorenja o skorajšnji zmagi »demokratskega« bloka, ki pa še danes čaka celo na svojo — ustanovitve. Samo volilna limanica je esdeesarski »demokratski« blok in ni v čast volilcu, ki tega ne spozna.

Moramo biti potrpežljivi in počakati, da nam razvoj da počasi možnost, zadovoljiti tudi tiste potrebe, ki se morajo ob današnjih finančnih in gospodarskih razmerah smatrati za luksus. Za tako proračunsko politiko bom, upam, našel podporo ne samo pri vladi, temveč tudi v narodni skupščini.

Že prej izdani uredbi o tehnični sestavi proračuna se lahko zahvalimo, da se bo pri sestavi sedanjega proračuna lahko končno ugotovila rentabiliteta državnih gospodarskih ustanov. Ko se ta rentabiliteta preceni, bodo prišle na dnevni red potrebne reforme, ki spadajo v pristojnost državnega odbora za varčevanje in finančnega odbora narodne skupščine.

Kar se tiče

davčne reforme,

je to drugi del proračunske politike. O tem mora še prej izreči svojo besedo narodna skupščina. Jaz sem povabil že zadnji finančni zakon, da sem zmanjšal nekatera davčna in pristojbina bremena. S tem sem tudi označil smer službene politike: to je davčna razbremenitev do onih mej, ki jih dovoljuje zadovoljitev bistvenih državnih interesov. Ker razne okolnosti povzročajo, da narodna skupščina le počasi dela, in ker torej zakona o neposrednih davkih ne bo še tako kmalu, bom z naknadnimi uredbami skušal vsaj deloma davke znižati. To vprašanje je že v podrobnostih proučeno in je samo zaradi volilnih razmer ostalo nerešeno.

Kar se tiče ostalih državnih dohodkov je potrebna taka tendenca, da se z zmanjšanjem proračunskih izdatkov brezpogojno doseže proračunsko ravnovesje. To ravnovesje bo tem sigurnejše, kolikor bolj bo uspelo, da se mnogi investicijski izdatki prevale na breme izrednih dohodkov, oziroma posojil.

Finančni minister je dalje pojasnil, kakšno je njegovo naziranje o našem domačem gospodarstvu in o vprašanju ureditve naših vojnih dolgov na Angleškem.

tudi dejal, da ima že gotov načrt zakona o stanovanjih, vendar pa ne more o tem javnosti še nič sporočiti. Razgovor, ki ga je imel včeraj z novinarji, je bil popolnoma neobvezen. V njem ni mogel dati novinarjem nobenih posebnih izjav. To bo storil šele čez nekaj dni. Za sedaj pa o tem, kar se tiče tega zakona, ne da nobenih izjav.

NOBENA NOTA NI BILA IZROČENA BOLGARSKI.

Sofia, 28. sept. Direkcija tiska objavlja komuniké o posetu jugoslovanskega poslanika pri bolgarskem zunanjem ministru zaradi železniškega napada pri Gjevgeliji, ki se pripisuje makedonskemu komitetu in za katerega se dela odgovorna sofijska vlada. Čeprav pa so beograjski listi zahtevali, da se mora izročiti protestna nota in so v Sofiji že pričakovali, da bo taka nota res izročena, je jugoslovanska vlada samo ustno posredovala. Sofijski jugoslovanski poslanik je opozoril beograjsko vlado na to, da bi izmenjava not o makedonskem vprašanju škodovala namerananim jugoslovansko-bolgarskim pogajanjem.

BELGIJSKO-NEMŠKI SPOR BO REŠEN.

Zeneva, 28. sept. Dr. Stresemann in de Brouckere sta se sporazumela, da se nemško belgijski spor o franktirerjih ne bo reševal z izjavami, temveč po navadni diplomatski poti.

Italijanske aspiracije na Dalmacijo.

Milan, 28. sept. Dočim je dozdej neslužbena Italija napadala našo državo in delala propagando za osvoboditev Dalmacije, dela zdaj na to službena Italija v imenu kralja in Mussolinija. Kongres jadranskih mest, ki je bil predvčerajšnjim otvorjen v Milanu, je zelo važen za nas, ker jasno kaže cilje Italije, ki odkrito nastopa proti naši državi. Na koncu kongresa je italijanski delegat pozdravil neosvojeni Split, Šibenik, Trogir in vse dalmatinske otoke. Na kongresu so razpravljali tudi o poročilu odbora za Crno goro in Boko Kotorsko.

ZBLIZANJE Z MADJARSKO.

Beograd, 28. sept. Predsinočnje večerje, ki jo je priredil na čast naši in madjarski delegaciji madjarski poslanik Forsten, se je udeležil tudi naš zunanji minister dr. Marinković, ki se je dve uri razgovarjal s Forsterjem. Sodi se, da bo posledica tega razgovora čimprejšnja rešitev vseh odprtih vprašanj, ki so na dnevnem redu. Pri teh pogajanjih bo tudi bolj prevladovala misel zblizanja in ne samo strokovno pojmovanje poedinih vprašanj, kar je dosedaj v mnogem oteževalo delo.

PRED IZPREMEMBAMI V ANGLEŠKI VLADI.

London, 28. sept. »Manchester Guardian« javlja, da se bodo v kratkem zgodile važne spremembe v angleškem kabinetu: Lord Balfour namerava odstopiti. Na njegovo mesto pride dosedanjí minister za prosveto lord Pearshing, za prosvetnega ministra pa bo imenovan Milton Young. Odhod nasprotnika ruske politike lorda Balfoura iz angleške vlade sedaj pred volitvami bi pomenil za angleško vlado veliko izgubo.

NENADEN ODHOD BRIANDA IZ ZENEVE.

Zeneva, 27. sept. Danes je nenadoma odpotoval iz Zeneve v Pariz Briand. Vsled tega je odpadel njegov že napovedan sestanek s Stresemannom.

NOV ANARHISTIČEN ATENTAT V FRANCJI.

Paris, 28. sept. »Journal« javlja, da so bile na železniški progi Paris—Lyon najdene štiri bombe, od katerih je ena eksplodirala. Poškodovan je bil samo nasip. To je nov atentat proti ameriškim legionarjem. Policija je pozaprila 20 anarhistov, največ Italijanov in Špancev.

IZGON KOMUNISTIČNIH DELAVCEV IZ FRANCIJE.

Paris, 28. sept. Policija nadaljuje svoje delo čiščenja mesta od neprijetnih elementov in je aretirala in pregnala že več sto oseb.

OBČINSKE VOLITVE V VOJVODINI BODO NAJBRŽE ODLOŽENE.

Beograd, 28. sept. Na sinočnji konferenci vojvodinskih radikalov z Veljo Vukičevićem, se je — kakor se doznava — govorilo o spremembi pravilnika za izvedbo občinskih volitev v Vojvodini. Del vojvodinskih radikalov je stavil predlog, da se ustanovi številčni sistem kandidacij, kakor je obstojal še pod madjarskimi zakoni. Po tem sistemu naj bi sreski načelnik predlagal tri kandidate za občinskega načelnika. Kakor se zdi, pa je večina proti temu predlogu. Sporazum ni bil dosežen. Posvetovanja se bodo nadaljevala v ponedeljek.

„Jutro“ proti stanovanjski akciji vladnega komisarja.

Ni danes za Ljubljano pomembnejše in važnejše naloge, kakor je izvedba velike akcije vladnega komisarja Meningerja za zgradbo 281-lepih in modernih stanovanj. Zato bi človek mislil, da bodo vse stranke naravnost tekmovala med seboj, kakor bi bolj in uspešnejše podpirala to stanovanjsko akcijo.

Povsod drugod bi tudi bilo tako, ne pa seveda pri nas, kjer razjeda partizanstvo vse javno življenje in kjer je po zaslugi gola-vega tiska politično sovražstvo začel in ko- nec vsega političnega dela. In tako doživlja- mo te dni, kako skuša esdeesarski tisk vze- ti kredit obligacijskemu posojilu, kako sku- ša emalovaževati akcijo, ki bo dala najmanj tisoč ljudem stanovanje.

Da bo prav jasno postopanje tega tiska, se je treba spomniti le na reklamo, ki jo je delal ta tisk za vsako, tudi najbolj brez- pomembno akcijo esdeesarskih gentov. To je šlo celo tako daleč, da je prineslo »Jutro« kot dokaz neizmernega esdeesarskega dela za Ljubljano fotografijo, kako v Ljubljani ki- dajo sneg. Tako smešna je bila ta reklama, da so se ljudje že javno norčevali, da bodo na magistratu kupili še mašino, da bo solnce redno posušilo blato na ljubljanskih ulicah.

Ko pa je vladni komisar izdal oklic za podpis obligacijskega posojila, ga je na vse zadnje objavilo tudi »Jutro«, toda tako med zadnjimi vestmi, da je že s tem pokazalo, kako misli o celi akciji. Še jasnejši pa je postal esdeesarski tisk sedaj v volilni borbi. Z velikimi črkami piše o fasku obligacij- skega posojila, o praznih mestnih blagajnah ter plaši ljubljansko prebivalstvo, da so vse hiše zidane le na kredit in da bo obligacij- sko posojilo naprtilo Ljubljani ogromen dolg. In da bo odpor proti obligacijskemu poso- jilu še večji, piše »Jutro«, kako krivično se oddajajo dela in da bodo stanovali v novih hišah le dvakrat patentirani klerikali.

Namen vse te jutrovske pisave je prozo- ren. Ker so Ljubljanci brez izjeme pozdra-

vili pozitivno delo vladnega komisarja za od- pravo stanovanjske bede in ker je vsa Ljub- ljana prepričana, da ne morejo esdeesarski pokazali niti primeroma enakega pozitivne- ga dejanja, kakor je z obligacijskim posoji- lom omogočena akcija vladnega komisarja, zato skušajo vzeti tej akciji kredit, zato ho- čejo vzeti ljudem vero, da ne bi bila v ne- delujo prevelika suša v skrinjici esdeesarskih kandidatov. Samo ta negativni in za javnost škodljiv namen je v vsem tem kričanju o popolnem neuspehu obligacijskega posojila, niti najmanj pa se ne zmešni ta častivreden tisk, da bi moglo njegovo pisarenje ogro- niti škodovati Ljubljani, ki izvedbe stanovanj- ske akcije vladnega komisarja sploh ne more več pogrešati.

Če kje, potem bi morala v delu za nova stanovanja biti vsa Ljubljana enodušna. To- da tudi v tem vprašanju mora esdeesarska pokazati, da ji je lov za mandati važnejši tudi od rešitve stanovanjske krize. Naj sto- krat propade tudi največja stanovanjska akcija, samo da bodo volilec metali kroglice v skrinjice SDS, to je vsa morala esdeesa-rije, v tem je vsa njena politična modrost.

S svojim nastopom proti obligacijskemu posojilu se je esdeesarska šele prav razgala- la in sedaj mora videti tudi najbolj zaslepljen volilec SDS, kaj išče ta stranka pri občinskih volitvah. Ali bo Ljubljanci pod streho ali ne, ali se bo slovenska prestolnica mogla raz- viti ali ne, vse to esdeesarske ne briga, ker njo briga samo to, da dobi mandat in upra- vo nad Mestno hranilnico. Ne blagor Ljub- ljane, temveč samo sebe in svoj profit išče SDS pri sedanjih volitvah in če Ljubljanci vsega tega niti po esdeesarskem nastopu proti obligacijskemu posojilu ne bodo iz- prevideli, potem bodo to izprevideli v tem večji meri pozneje — ko bo že prepozno.

Kdor hoče, da ga bo od esdeesarske še glava bolela, ta naj samo pomaga rušiti — obligacijsko posojilo, da ne dobi Ljubljana 281 novih in modernih stanovanj.

Streljanje preko cilja.

V volilni borbi je seveda staro pravilo, da mora vsak list streljati znatno preko cilja, da tako stankarska hvala bolj drži. Iako je tudi v sedanjem volilnem boju in neod- pustljivo bi bilo, če ne bi bili v tem stre- ljanju preko cilja na prvem mestu naši es- deesarsji. Kar ve danes vse povedati esde- esarski tisk, je naravnost neverjetno, še bolj obudovajja vredno pa je ogorčenje, ki ga pri tem razvija esdeesarski tisk. Skrajaj iz- gleda, da gospodje od SDS kar cele noči ne morejo spati, tako jih boli vsaka krivica, ki so jo prizadejali ti šmentani kleroradikali kakemu delavcu. Da je ta nenavadna ljube- zen do delavcev tudi pristna, o tem more seveda dvomiti le kak čisto izgubljen mal- kontent. Ne pa recimo rudarji, ki so svoje dni spoznali, kako jih je »Jutro« podpiralo v njih glavnem štrajku proti TPD in tudi ne oni delavci, ki so morali pred in po znanih trboveljskih dogodkih doživljati esdeesarsko demokracijo v praksi. Vse te izkušnje ne drže, ker pristno je samo ono ogorčenje, ki se sedaj pred volitvami zliva po »Jutru« in »Slov. Narodcu!« V resnici, gorje esdeesar- jem, če ne bi nekateri ljudje smatrali pozab- ljivost za najvišji dokaz inteligence!

Pa tudi streljanje preko cilja mora imeti svoje meje. Kdor n. pr. tako daleč strelja preko cilja, da krogla njega samega udari po glavi, ta gotovo ne more biti na svoje streljanje ponosen.

Tako streljanje pa je v svoji preveliki gorečnosti zakrivil tudi esdeesarski popoldnevnik. Ta piše namreč, da je bilo v arti- lerijski delavnici odpovedano 42 delavcem. Obenem pa piše, da vodi te delavnice vojaška uprava, kateri ni kleroradikalna vlada prav nič brisala kreditov. Esdeesarski popoldnev-

nik torej priznava, da je dala kleroradikal- na vlada tudi za teh 42 delavcev potrebnih kreditov in da more odpust delavcev odre- diti le vojaška uprava. Katere vzroke je imela uprava za odpust delavcev ne vemo, pač pa vemo, da so pri tem kleroradikali še bolj nedolžni ko gospodje okoli esdeesarske- ga popoldnevnikarja. Kajti to bo morda vedel tudi esdeesarski popoldnevnik, da saj na vojaško upravo nimajo klerikalci nobenega upliva.

Enako streljanje preko cilja je tudi špe- kulacija s stanovanjsko krizo. Jasno je, da ni v Ljubljani in nikjer v državi stranke, ki ne bi hotela ustreči obenem hišnim po- sestnikom in stanovanjskim najemnikom. Zaradi volilnih kroglic bi hotele vse stran- ke stanovanjski zakon podaljšati in ga obe- nam odpraviti, če bi bilo seveda to mogoče. Jasno pa je tudi, da imajo tehne argumente za svoje zahteve tako hišni posestniki, ko hišni najemniki in da je zato rešitev sta- novanjskega vprašanja težka. Esdeesarski popoldnevnik pa bi seveda tudi v tem vpra- šanju rad butnil kar v vrata in misli, da je velik greh ker je g. Gosar v zadregi, kako naj pravilno reši to težko vprašanje.

Pa zakaj esdeesarski popoldnevnik kar ne butne s svojim predlogom na dan? Malo za- bave v teh resnih časih ne škoduje.

Sicer pa moramo reči, da bolj ne more streljati preko cilja nihče ko tisti, ki misli, da je stanovanjski zakon primeren za volilno aglacijo. Tudi Bog ne bi mogel obenem ustreči hišnim posestnikom in najemnikom — a eni ko drugi so volilec. Zato pa tudi tisti, ki meša stanovanjski zakon v volitve, ne strelja samo preko cilja, temveč ta stre- lja tudi — kozle. Lovski blagor!

Politične vesti.

— Kaj vse ne vedo opozicionaleci. Po zaslugi esdeesarskega tiska smo sicer v Slo- veniji navajeni na marsikako mdsjstvo v krivem informiranju o političnem položaju v Beogradu, toda v tem oziru je naše esde- esarsje v zadnjem času Radičev »Narodni val« sijajno prekosil. Tako si da poročati »Narod- ni val« iz Beograda, da je Radičev ekspoz- na klubski seji novoizvoljenih poslancev HSS radikale naravnost preplašil. Ta eks- poze je baje tako navdušil opozicijo, da je sedaj blizu padec reakcije. Radikali so od iz- jav g. Radiča kar konsternirani in šele sedaj čutijo, da so bili na volitvah poraženi. Ko- rošec pa je pod utisom tega Radičevega eks-

pozeja izjavil, da se njegova stranka ne fu- zionira z radikalno, temveč bo še nadalje zastopala le Slovence. Tako da je padla v vo- do tudi zadnja točka blejskega sporazuma, ki bi morala rešiti Veljo Vukičevića. Zato bo Vukičević padel takoj ob sestanku parla- menta. — Take romane pripoveduje »Na- rodni val« in mesto argumentov naj bujna fantazija pomaga g. Radiču iz zagate, v ka- tero je prišel, ker je preveč govoril in pre- več fantaziral. Pa kakor vidno, iztreženje še ni obiskalo g. Radiča.

— Političen položaj v Beogradu označujejo dobro poučene zagrebške »Novosti« tako-le: V verifikacijskem odboru, ki šteje 21 članov,

bodo imeli radikali 8, pašičevci 1, SLS 2, de- mokratska zajednica 5, radičevci 4 in SDS 2 člana. Vlada bi imela torej 15, s pašičevci 16 glasov in absolutno večino. Večino bi iz- grubila le, če bi demokratska zajednica celo- tno — kar pa ni pričakovati — glasovala z opozicijo. V tem slučaju bi se izpolnil prvi del programa opozicije, da bi vlada demisi- nirala. Drugi del programa opozicije pa je v tem, da bi prišla opozicija na vlado. Ta del pa ni tako enostaven, ker bi v tem slučaju, da pride do demokratskega bloka zahteval predstavitelj največje stranke, to je radikalne za sebe volilni mandat, ki bi ga tudi dobil. Kajti država, ki je morala v osnih- letih prenesti že 27 vlad, zahteva sedaj vla- do, ki bo močna in ki bo mogla izvesti za- konodajni program, ki je potreben za konč- no konsolidacijo države. Zato je pa jasno, da demokratski blok ne pomeni nobene rešitve:

— Bosanski radikali se izjavili za Vukiče- viča. Tudi med bosanskimi radikali je nastal preokret in sicer v tem smislu, da so se pridružili vsi bosanski radikali g. šefu vla- de, Veljo Vukičeviću. S tem bo njihov vpliv znatno povečan, posebno zato ker so defi- nitivno prestopili na Vukičevićovo stran.

— Protitalijanski govor generalnega gu- vernerja Alžira. Alžirski generalni guver- ner Violette je imel pri otvoritvi generalnih svetov nad vse pomemben političen govor, v katerem je med drugim dejal: Nad vse pametna politika Brianda varuje Francijo pred nevarnimi eksperimenti. S tem pa no- tem reči, da bi bili povsod na svetu mogoče, ki ne bi hoteli zagnati sveta v nevarne pu- stolovščine. Tako obstoji dežela — ne gre za Nemčijo (pač pa za Italijo, op. ured.) — kjer zelo radi govorijo o smodniku in kjer označujejo Francijo za glavno oviro za neko silno, antiki primerno ekspanzijo. Samo v čast je Franciji, da se ne pusti od teh fraz premotiti. Vendar pa treba pomisliti, da so te fraze samo toliko časa same fraze, dokler ne bi tuja pomoč teh iz mrzličnega egoizma porojenih fraz opogumila. Zato se mora Francija zavedati, da mora vsako nespo- razumljenje med Francijo in Nemčijo silno ogroziti mir sveta. Miroljubnost pa mora združiti tudi vse sile Francije proti rova- nju III. internacionale, ki vzdržuje z denar- jem in agenti v vsem svetu pravo vojno sta- nje proti moderni družbi.

— Sporazum med Nemci in Francozi v razorožitvenem vprašanju. V večeršnjem listu smo razložili francosko in nemško sta- lišče v razorožitvenem vprašanju. Razlika bi se na kratko dala označiti tudi tako, da za- htevajo Francozi potom varnosti razorožitev, Nemci pa potom razorožitve varnosti. Sedaj pa se je posrečilo ustvariti sporazum med Nemci in Francozi v tem vprašanju in sicer na ta način, da so Francozi pristali na to, da ne bodo zahtevali rešitve varnostnega vprašanja pred pričetkom reševanja razoro- žitvenega vprašanja, temveč se bo pričelo reševanje obeh vprašanj hkrati. Napredek sicer ni velik, je pa razveseljav znak, da je na obeh straneh toliko dobre volje, da se ni bati, da bi prišlo do preloma, temveč bo lo- carska politika še nadalje podlaga za fran- cosko-nemške odnose.

— Gibanje za priključitev Avstrije k Nemčiji se vidno slabša. V zadnjem času se opaža, da gibanje za priključitev Avstrije k Nemčiji vidno pounjuje in da prenehava biti predmet splošne diskusije. Vzrok tej pasiv- nosti leži predvsem v izboljšanjem gospodar- skem položaju Avstrije. Gospodarska politika se jasno vidi v carinski reformi, ki se sedaj baš pretresa v parlamentu, in ki ni ničesar drugega kot izraz nove volje, ki stre- mi za tem, da se sanira avstrijsko gospo- darstvo tudi z lastnimi močmi. Novo državno posojilo, katerega bo Avstrija spre- jela še to jesen, bo vsekakor mnogo pri- pomoglo h konsolidaciji razmer. Gibanje za priključitev se najbolj forsirali gospodarski motivi, ali hitro izboljšanje gospodarskega položaja v Avstriji ni moglo ostati brez vpliva na politične stranke. »Protipriklju- čitvenost« krilo v krščansko-socialni stranki pa je sedaj dobilo novega pristaša — sel- skega kmetla. Kandidature Avstrije za me- sto predsednika na letošnjem zasedanju Zve- ze narodov so bile že prvi poskus emanci- pacije avstrijske zunanje politike od Berli- na. Ta korak je izzval seveda nezadovolj- stvo v berlinski diplomaciji. Še jasneje pa se manifestira ta nastop v hitri ureditvi vprašanja svobodne pristaniške cone v Tr- stu. Sličen proces se odigrava tudi v soci- alno demokratski stranki, ki čimdalje bolj kaže zanimanje za avstrijsko industrijo in trgovino, katerih usoda je nerazdružno zve- zana z usodo Avstrije. V tem položaju ni niti malo pretirana trditev, da priključitveno gibanje v Avstriji izgublja na svoji intenziv- nosti. Priključitveno gibanje preživlja veli-

ko krizo, kakor pa bo še večja, čim bolj bo napredovala konsolidacija v Avstriji.

— Rakovski padel tudi pri sovjetih v ne- milost. Ekonomsko-finančna agentura poro- ča preko Rige iz Moskve, da je končno odlo- čeno, da se Rakovskega zameni z drugim sovjetskim diplomatom, ker je obtožen, da je napačno obvestil zunanji komisariat in s tem povzročil znane Litvinove izjave. Obe- nem tudi trdi agentura, da so sovjeti pri- pravljeno zapreti Franciji s prekinjenjem diplomatskih odnosov v slučaju, če Fran- cija do konca tega leta ne sprejme vseh ru- skih predlogov. Trde, da je Moskva predla- gala, da bi Francija poslala v sovjetsko Ru- sijo posebno komisijo, ki bi se direktno po- gajala s sovjetsko vlado.

— Madjarski emigranti se ne smejo vrniti domov. Odlični voditelji madjarske socialne demokracije Garami Ernő, ki že od leta 1919 živi v izemstvu, večinoma pa v Pa- rizu, se je hotel vrniti v svojo domovino. Garami se je leta 1918 udeleževal v ma- djarski revoluciji in v kabinetu grofa Ka- roly je bil trgovinski minister. Po neuspehi revoluciji pa je zbežal v izemstvo, a Hor- tyjeva vlada je izdala takoj po svojem na- stopu za njim listič. Sedaj je zaprosil Ga- rami madjarsko vlado, da mu dovoli povra- tek v Madjarsko. Čeprav je izjavil, da se bo sam javil sodišču, kjer bi se branil radi političnih zločinov, ki datirajo iz leta 1918 in 1919, je bila njegova prošnja odbita. Hor- tyjeva vlada ne pozna usmiljenja do emi-

Kratke vesti.

Razoročitveno in varnostno resolucijo je sprejelo plenarno zasedanje Zveze narodov soglasno in z odobravanjem. S tem je bilo izvršeno najvažnejše delo osmega zasedanja Zveze narodov.

Mussolinijeva žena je porodila zdravega dečka.

Tudi južna Tirolska je zapisana italijanizaci- ji. Mussolini je podpisal dekret, ki odreja delno italijančenje tudi verskega pouka v bivših nemških ljudskih šolah.

Bolgarski kralj Boris in ministrski pred- sednik Ljapčev bosta odpotovala v inozem- stvo. Italijanski listi pa pišejo, da se bo Bo- ris poročil z eno izmed italijanskih prince- sinj.

Na Grškem so aretirali več častnikov, ker so baje snovali zopet zaroto proti današnji vladi. Vojaštvo je pripravljeno, da bo takoj zatrlo vsak revolucionarni poskus.

Obiške volitve na Češkem se bodo vr- šile 16. novembra.

Slovaška ljudska stranka je predložila vladi pet zahtev za Slovače.

ZA NAŠE FILOLOGE.

Nemčijec, nemčijanski. V »Eduostici« pi- še dr. Wilian, da bi smeli uporabljati po- analogiji Srbijane, srbijski, tudi izraz Nemčijec, nemčijanski kot vznak Nemcev iz razia.

Zelo koristno delo bi opravili tudi naši filologi, če bi že enkrat povedali, kako naj se pravilno imenuje v slovenščini »Société des Nations«, oz. »League of nations«. Ta- ko pravijo nekateri Zveza narodov, drugi Družba narodov, tretji Društvo narodov in zopet drugi Liga narodov. Jasno pa je, da bi morali imeti le en izraz, kakor je tudi samo ena Zveza narodov.

Šah.

Partija Capablanca—Aljehin, igrana kot prva dne 16. 9. v Buenos Airesu. Beli Capablanca, črni Aljehin.

1. e2—e4, e7—e6; 2. d2—d4, d7—d5; 3. Sb1—c3, Lf8—b4; 4. e4:d5, e6:d5; 5. Lf1—d3, Sb8—c6; 6. Sg1—e2, Sg8—e7; 7. 0—0, Le8—f5; 8. Ld3:f5, Se7:f5; 9. Dd1—d3, Dd8—d7; 10. Sc3—d1, 0—0; 11. Sd1—e3, Sf5:e3; 12. Le1:e3, Tf8—e4; 13. Se2—f4, Lb4—d6; 14. Tf1—e1, Sc6—b4 (1); 15. Dd3—b3, Dd7—f5; 16. Ta1—c1, Sb4:e2, b7—b6; 20. Db3—b5, h7—h5; 21. h2—h4, Te8—e4; 22. Le3—d2, Te4:d4; 23. Ld2—c3, Td4—d3; 24. Le3—e5, Ta8—d8; 25. Le5:d6, Td8:db; 26. Te2—e5, Df5—f3; 27. Te5:h5, Df8:h5; 28. Te1—e3+, Kg8—h7; 29. Dd5:d3+, Dh5—g6; 30. Dd3—d1, Td6—e6 (1); 31. Te8—a8, Te6—e5; 32. Ta8—a7, c7—c5; 33. Ta7—d7, Dg6—e6; 34. Dd1—d3+, g7:g6; 35. Td7—d8, d5—d4; 36. a2—a4, Te5—e1+; 37. Kg1—g2, Dc6—e6+; 38. f2—f3, Te1—e3; 39. Dd3—d1, Dc6—e6; 40. g3—g4, Te3—e2+; 41. Kg2—h3, Dc6—e3; 42. Dd1—h1, Dc3—f4; 43. h4—h5, Te2—f2.

Beli se uda.

Hudilga lintverna bridka smert

ali

treh korajžnih ljubljanskih purgarjov tapfer dejanje.

Stoji Ljubljana bela mi, ki dolga vas ji prav'jo vsi, pa v gerbu ima zeleniga na sivim turnu lintverna.

Ta lintvern pa ne grize nič, za to imam sto tavžent prič, za purgarje ne zmeni se in še celó devic ne žre.

Čepi na turnu noč in dan, po dnev', po noč' je glih zaspan, že tavžent let per gmah' čepi in vahto purgarjam derži.

Al' ena druga hušji ž'val je šla Ljubljancem po glav'. To je bil klerikalni zmaj z odpertim gobcem na stežaj.

Po konč' je imel zavihan rép, pogled pa divji ino srép, ojštró nabrušen' kremplji so zgrabili vse, kar mim' je šlo.

In grozno zaskerbela je ta silna zver Ljubljancane. Kako de bi jo fentali, so v stiskah se posvet'vat šli.

Narbolj korajžne fante tri poslal' so nasprot' lintverni. Zajaha konja vsak od njih in zdirlja kakor vihre pih.

Spred gospod Dolef se podi, se od korajže kar poti, Gregorius za Dolefam se žene z Macafizelnjam.

Šele ko lintverna zazre, za mestam četa ustavi se in s konj poskače jaderno, pa Macafizelj reče to:

»Oj ti ferdamana pošast, na glas povedat' nam je čas, de smo te obiskat' peršli in te bomo zdej fentali.«

»Ljubljancani so nas izbral' in nas nad tebe sem poslal'. Življenje tvoje h konč' hiti! — No, Dolef, zdej pa kar začni!«

Zamerkat', kdo gre nádenjga, v trehuh' zašraufa lintverna, vse štir' od sebe pomoli in grešno dušo ven spusti.

Per Kurji Vas' čakala je Ljubljana cela viteze. Ko z lintvernam permahaje, jim vse zavpije »živijo!«.

Na kol obes'li lintverna so pred Kazino černiga in vsak izpulil za spomin mu je iz repa par kocin.

Zvečer je pa pojed'na b'la, v Kazin' so jedli lintverna, pa govore deržal' in pil', pa Dolefa po luft' nosil'.

To se zgodilo je v Ljubljan' ta družiga oktobra dan. Odsih dob brez skerbi spet spi Ljubljancan brummi in smerči.

Zdaj 'ma le en'ga lintverna, na turnu mislim tistiga. Pa tisti, kaker vsi vemó, nam ni nevarin in ne bo.

Kdor ne verjame stor'je te, kar k Macafizelnju nej gre. On mu poterdil bo lehkó, de vse na las tako je b'lo.

Sicer pa za danes dovolj in še drugič
kaj!

Bohinjsko pismo.

II.

Tako se je zgodilo našemu izveščevalcu, da ga je obmejni častnik zavrnil na znanem sedlu pod Črno prstjo, koda 1760, od koder pelje krasen, jahalni, italijanski pot v Baško dolino in kjer imajo obmejne čete svojo kolibo, oz. mu preprečil odstop po tem potu v Baško dolino vzdolj pravilnemu potnemu listu. A tako je bila najbrže tudi usoda številnih turistov - tujcev, ki so, zanašajoč se na svoj potni list, nameravali tu prekorati mejo. Lahko si mislimo, kako navdušeno (?) in kako poveljno (?) se bodo dotični tujci, povrnivši se v svojo domovino, izražali o naših razmerah. En sam tak slučaj je v stanu, pokvariti nam vse upanje za uspešno tujsko sezono za prihodnje leto vzdolj morebitni veliki reklamni, čije stroški bi bili tako zastoj izdani.

Tudi o tem se je prepričal naš izveščevalci. Ko je ozlovoljen, da se mu je načrt, odstopiti v Italijo, ponesrečil, odstopal mimo zatvorjene Orožnevo kočice, čije zatvoritev pa SPD takrat ni še razglasilo pravočasno po listih, zopet nazaj na Bistrico, srečal je — dve dami turistinji, Nemki iz Magdeburga, namenjeni na vrh Črne prsti in potem v Italijo. Obe sta bili razočarani in zelo nejevoljni, ko jima je pojasnil, da ju vojak Srb na sedlu ne bo pustil v Italijo ter bi bili najraje turo v svoji disgustiranosti opustili. Po nasvetu našega izveščevalca sta pot vendar nadaljevali in se po drugi strani vrnili mimo Malnerjeve kočice nazaj v Bistrico.

A ne samo, da ti obmejni častniki ne pustijo nikomur prekorati mejo na običajnih turistovskih potih, velja to še celo za taka mesta, kjer imajo Italijani nalašč za kontrolo prehoda zgrajene cele »dogane«, n. pr. za znani prelaz s historičnim slovesom na sedlu Bača, koda 1281 »Rindlochpass«. Tu sem vodi iz Bohinjske Bistrice cesta, (v obratni smeri iz Podbrda se pripelješ gori lahko z avtomobilom!), po kateri se je vršil ves promet Bohinja z Baško dolino in obratno, preden je stekla bohinijska železnica. Mersikak bohinijski letoviščar, ki si je bil mislil pešizlet v Italijo čez ta prelaz (enkrat peš, enkrat po železnici skozi predor), moral se je na tem prelazu obrniti ter se vrniti po istem potu nazaj v dolino, ker ga obmejni vojak ni pustil naprej, tako, da italijanska postojanka prav za prav nima nič plosa.

Višek teh obmejnih šikan, katere so bile vspejše doma le na naših železniških postajah

v Mariboru, Rakeku itd., a so sedaj očitno preselile na naše gorovje, zlasti na bohinijsko, kjer bujno, cveto, pa obstoja v tem, da ti obmejni častniki tudi našemu lastnemu državljanu, ki si je morda omislil iz Podbrda v Italijo p-spovratek v domovino, bodisi kot turist čez Črno prst, bodisi samo kot izletnik čez prelaz Bača, ne puste, da bi prekoratil mejo. Kaj takega, da organi branijo lastnemu državljanu povratek, ne najdeš v nobeni državi, to je specijaliteta naše države in ta nam je prinesla očitek balkanizma. To je nekake posebne vrste obmejnočetni »birokratizem«, ki nas smeja pred vsem svetom ter nam ne bo pridobil nikake časti in nobenih prijateljev.

Kaj, ko bi Italijani, o katerih se pri nas vedno kriči, kako da baje postopajo na meji, pri taci okoliščini enkrat obrnili ost proti nam in nam na naše vedne, čestokrat prav neupravičene pritožbe zaklicali: »Napravite vendar že enkrat najpoprej red pri svojih lastnih organih, potem se šele obregnite ob nas!« Če bi to Italijani storili, bi imeli čisto prav in nikdo bi jim ne mogel oporekati.

Sicer moramo pa priznati, da gre tu očitno za samolastnost bistriškega obmejnočetnega komandanta, ki prekorača s tem, da izdaja vojakom taka naročila za »legitimiranje« in zavračanje na meji, svoj delokrog. Kajti to postopanje je v diametralnem nasprotju s postopanjem n. pr. kranjskogorske obmejne čete na prelazu Vršiču, koda 1611.

Tu so razmere glede medsebojnega prometa Kranjskogorčanov in Trentarjev še danes ravno tiste, kakor so bile nekdaj na baskem prelazu. In SPD postojanka tu, Erjavčeva kočica, poprej Vosschütte, je oddaljena od meje le 5 m. A nikdo obmejnih častnikov ni prišel tja »legitimirati«, id est nadlegovati našega izveščevalca, ko se je mudil tam.

Če pa prideš na mejo in jo hočeš prestopiti, vzame vojak iz kolibe — seznam (!), ter vpiše vanj podatke tvojih dokumentov, nakar lahko greš potem v Italijo na »dogano« v nekdanjem našem »Domu na Vršiču« ali kamor hočeš. Istotako ne delajo kmetom in pastirjem, ki so v posesti za obmejno prebivalstvo vpeljanih »propustnic«, v obče posebnih ovir glede prestopa meje, dasi tudi tu domačini niso popolnoma z njimi zadovoljni.

Kar je možno v Kranjski gori, mora biti tudi prav v Bohinju.

(Dalje prih.)

Gospodarstvo.

PO ZAKLJUČKU RAZSTAVE »LJUBLJANA V JENI«.

Končni rezultati razstave niso še precejnjeni, ker še niso zbrani vsi podatki. Eno je gotovo: Ljubljana je bila zadovoljna z razstavo. Naši gospodarstveniki so lahko zadovoljni. Opazilo se je sicer, da je manjkalo na razstavi še nekaterih panog kmetijstva, tako perutninarstvo i. dr. in da niso bili razstavljeni predmeti v takem številu, ki bi odgovarjalo velikosti in moči našega mladega gospodarstva. Toda ti mali nedostaki se bodo v prihodnjih letih gotovo odpravili.

Posebno kmetijski oddelek je bil skrbno razstavljen. Velikih zaslug so si stekli gg.: predsednik kmetijske uprave velesejma kmetijski svetnik Rohman, prof. Verbič, šolski nadzornik Skulj, nadzornik Humek, ing. Lah, šolski nadzornik Štrekelj in drugi.

Pri gledališki razstavi so se posebno odlikovali prof. Šest, arhitekt Fatur in Debevec.

Predsedstvo uprave velesejma je delalo z vso vnemo in samo njemu se je zahvaliti, da je imela Ljubljana tudi v jeseni razstavo. Predsedni pa gre zahvala predsedniku velesejma g. Bonacu in velesejskemu ravnatelju belgijskemu konzulu g. Dularju. Tudi uradništvo je bilo na mestu.

Zelo dobro je uspela tudi konjska razstava, ki jo je organiziral g. Gostič, upravitelj državne žrebcarne. Številne nagrade jasno dokazujejo, da je konjereja v Sloveniji na visoki stopnji.

SPORAZUM ZA INDUSTRIJSKI ODESEK.

Oficijelno se nam poroča: Večraj, dne 27. septembra t. l. so se pri Zvezi industrijskega vršila pogajanja radi sestave enotne kandidatske liste za industrijski odesk. Dosegel se je sporazum med vsemi interesiranimi skupinami in so se pogajanja uspešno zaključila. Po tem sporazumu bo Zveza industrijskega vložila kandidatsko listo za industrijski odesk, kakor se je sporazumno sestavila.

BORZE

dne 27. septembra 1927.

Devize in valute.

Ljubljana, Berlin 13.52625 — 13.55625 (13.54125), Budimpešta 9.935 — 9.965 (9.95), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.995 do 8.025 (8.01), London 276.1 — 276.9 (276.5), Newyork 56.635 — 56.735 (56.735), Pariz 222.5 — 223.5 (—), Praga 168.425 — 168.45 (—), Trst 308.96 — 310.96 (309.75, 310.50), Zagreb, Dunaj 7.9925 — 8.0225, Berlin

13.525 — 13.555, Milan 309.16 — 311.16, London 276.1 — 276.9, Newyork 56.65 do 56.85, Pariz 222.25 — 224.25, Praga 168.025 do 168.825, Curih 1094 — 1097; ameriški dolarji 56.175 — 56.375.

Curih, Beograd 9.13, Berlin 123.51, London 25.2375, Newyork 518.575, Pariz 20.35, Milan 28.29, Praga 15.37, Budimpešta 90.70, Bukarešta 3.24, Dunaj 73.175.

Efekti.

Ljubljana, Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 140 — 0, Praštediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Strojne 0 — 70, Veve 135 — 0, Ruše 260 — 270, Kranjska industrijska 0 — 410, Stavbna 56 — 0, Šešir 104 — 0.

Ljubljanska blagovna borza. Les: Zaključenih je bilo 8 vagonov in to: 1 vagon suhih cerovih drv, zdravih, do 10% okroglice brez klad, 1 vagon meja po 19.50, 1 vagon suhih bukovih drv, zdravih, do 10% okroglice, 1 vagon meja po 23 in 6 vagonov tramov, merkantilnih, na podlagi kupčeve note, 1 vagon Sušak pristanišče po 315. — Deželni pridejki: Zaključen 1 vagon.

Sport.

Davisov pokal prispel v Francijo. Francski teniški igralec Cochet je prispel v soboto na krovu parnika »France« v Le Havre. Pripeljal je seboj Davisov pokal, ki si ga je priboril letos francosko moštvo Lacoste. Borotra, Bruquon in Cochet. Ostali trije člani francoskega moštva se mude še v Ameriki. Delegacija teniškega saveza je navdušeno sprejela odličnega borca z dragoceno trofejo. Cochet je izjavil, da bo francosko moštvo storilo vse mogoče, da ohrani Davisov pokal najmanj 10 let v svoji posesti.

Pri prvenstvenih plavalnih tekmah v Ameriki je bil Weissmüller v odlični formi. Zmagal je na 100 y v 58 sek. pred 17-letnim Newyorčanom Kojacom in Japoncem Takaishi, na 440 y v 4.52 pred 18-letnim Czapbejem in na 880 y v 10.22.22 zopet pred Czapbejem. Nadaljnji rezultati so bili: 220 hrbtno: Kojac 2.36 pred Walter Laufferjem. — 330 y mešano (pršno, hrbtno, crawl): Spence pred Czapbejem. — 1 miljo (1608) je preplaval Czapbe v 21.52.4. — 4440 y pršno: Spence 6.19.8 pred Japoncem Tsuruta. — V klaseментu posameznikov je dosegel 1. Weissmüller 15 točk, 2. Czapbe 14 točk, 3. Spence in skakalec Peter des Jardins 10 točk. V klaseментu klubov je zasedel 1. mesto Weissmüllerjev klub Illinois A. C.

Ilja Erenburg:

44

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel S. L.)

Končno se je pa molčanje le razletelo, kakor brenčeci šrapnel. Ves Luksemburški park je bil obsejan z besedami, ki pa se niso vezale v dolge stavke. Oba sta namreč preveč hitro dihal in nenadni presledki so pripovedovanje spreminjali v gručo vzlikov, laskavih imen in skoraj nerazumljivih pristranih besed. Besede so se bile ko za stavbo in so hotele druga drugo prehiteti vsaj za en zlog. Skoraj vsako minuto sta umolknila, ko sta se spomnila, da nista povedala še nekaj važnega. Takrat so pa roke razodevale to, česar niso mogla usta. Nista pa govorila o svoji ljubezni, ker o ljubezni sploh nista mogla govoriti. To bi se slišalo, kakor da bi si priznala, da diha zrak. Vendar je šel pa ves pogovor, pa naj bi govorila karkoli, o ljubezni. Ko je Jeanne pripovedovala o carigrajski Grkinji, jo je Andrej razumel, da je tam umirala od hrepenenja po njem. In ko je Andrej Jeanne-i povedal o zaspnem Kovnu, se je ta razveselila: tudi on ravnotako misli in čuti, ko jaz!

Nastala je nevarna minuta, ko jo je Andrej vprašal kako zdaj živi. Luksemburški park je ves postal vznemirjeno pozoren. Še

celo kosi so umolknil pričajujoč odgovora, vdi je pa prišlo na jok. Pa se vendar ne bo slišalo tukaj povesti o smrdljivi pisarni na ulici Taboumairy? Ne, Jeanne to ne bo povedala, ker varuje svoje prvo veselje. Njene besede namreč lahko potro Andreja, ki mu že brez tega ni lahko! Molčala bo in o tem povedala kdaj drugič, zdaj pa ne! In Jeanne je na Andrejevo vprašanje kratko in mirno odgovorila:

— Bo že. Moram se pa od tam izseliti, ker tam nimajo zame sobe. — To je bilo vse in po tem sta začela govoriti o bodočnosti.

Andrej bo prihodnje dni dobil denar, ker zdaj nima nič svojega, ampak samo strankinega. Jeanne se bo takrat preselila v svojo sobo. Lepo bi bilo v mansardi z okencem v nebo. Imela bo v sobici zvezde. Čitala bo, mnogo bo čitala, da bo lahko delala skupno z Andrejem. Andrej jo bo obiskoval. Zdaj se bo pa za en mesec ali dva odpeljal v Toulon. Poleti pa — v Moskvo!

Nato sta se smejala: deklice, ki so se igrale z obroči, so že odšle domov. Andrej je priznal, da on zdaj ni Andrej, ampak nekaj drugega. Ni še dolgo, kar je bil Batatajtis. Pravi Batatajtis, — Kazimir. Zdaj pa je on študent iz Rige, Nikolaj Cislis. Z imeni ima srečo! Andrej ji je celo pokazal potni list, lep potni list, okrašen z mnogimi vizu-

mi, kakor generalska prsa z redovi. Iz listnice mu je pa padla njegova slika, fotografija, iztrgana iz nepotrebnega potnega lista znamenitega Batatajtisa. Dal se je slikati v Kovnu. Na sliki je bilo vse, to se pravi, ne samo znani obraz, ne samo znani smehljaj, ampak tudi ljubezen. Slika se ni vrnila v listnico, ampak se je neopaženo preselila v Jeanne-ino torbico.

Zdaj nista že več sedela na klopi, ampak sta hodila po zakriti stezi, ki je za bradatim Verlainom. Stenilo se je. Nekje je zapel zvonček in zaslišal se je glas čuvaja: »park se zapira!« Prišel je čas slovesa. Ustnice pa še niso povedale vsega in so se vznemirile, ker se sploh niso hotele ločiti.

Oba sta se naenkrat ustavila. Krog njiju je bilo tiho in prazno. Veseli kosi so že zdavnaj pospali. Andrej je poljubil Jeanne-o. Tudi če bi se sodilo po hitrem sekundnem kazalcu, ta poljub ni bil dolg. Bil je ko prvo zajetje zraka po enoletnem prebivanju v jami. Jeanne-i se je pa zazdelo, da je bilo to vse življenje. Nista se smehljala in njuna obraza sta bila resna. Po poljubu bi se bila lahko samo ločila in se razšla vsak po svojem drevoredu, pa nista to napravila, ker so se ustnice spet iskale. Stala sta na prazni stezi pod prvimi zvezdami in sta se poljubljala.

Ločila sta se ravno tako molče, kakor sta se bila srečala. Čez minuto sta se pa spet vrnila drug k drugemu. To je bilo že blizu vrat. Čuvaj je ježno rožljal s ključji. Hotela sta si še nekaj povedati, skoraj o tem, da je imela Grkinja smešne brke, ali pa to, da se v Toulonu težko najde soba. Pa tudi ne, ampak nekaj drugega, na primer to, da ljudje dihaajo zrak. Srečala sta se, da bi si povedala nekaj o svoji ljubezni. Veliki pisatelj Jules Lebon, kje si bil tisto minuto? Če bi se skril za čuvajnico, bi gotovo slišal vse tiste besede, ki ti manjkajo za tvojo zadnjo knjigo! — Jules Lebon je pa sedel doma v kabinetu. Z ulice Sans peur do ulice Assat je pa daleč.

Poleg obeh je bil samo stari čuvaj, ki pa tudi ni nič slišal: preglasno so namreč rožljali ključji in človeka sta pretiho govorila. Čuvaj se ni čudil. Bil je namreč vajen, da zaljubljenici, ko se poslavljajo, pri teh vratih vedno samo šepetajo. Oba sta si pa le razodela svojo ljubezen. Izrekla sta namreč dve veliki neobičajni besedi:

— Jeanne!

Mogoče je pa tudi, da sploh ničesar nista rekla, in je namesto njiju govoril Luksemburški park.

(Dalje prihodnjič.)

Carinsko porredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41
Nastov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to široko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz L. O. E. za ekspresno pošiljke.

TISKARNA „MERKUR“

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

TELEFON ŠTEV. 2532.

TELEFON ŠTEV. 2532.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

Širite „Narodni Dnevnik“!

Izdajatelj: Aleksander Železnikar. — Urejuje: Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudinajfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. Telefon šte. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

WECK

čaje in aparati za ukuhanje so
najcenejši, ker so najboljši. Znatno
znižane cene. Ugodni pogoji! Tovarniška
zaloga:
Krekov trg 10 pri tržnici Fraktus, Ljubljana.

Pouk ali
konverzacija

v nemščini, francoščini,
angleščini in italijanščini
daje izobražena nemška
dama. Naslove prosni na
upravo »Nar. dnevnik«
pod »Individualni pouk«.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Prodaja se

mlad pes, prava rasa Do-
berman, čistokrven, z ro-
dovnikom. Poizve se na
Rimski cesti št. 6 pri hiš-

Gospodinja,

življe, krojači, ki nimate
časa v skupne tečaje in
se želite izobraziti v iz-
delovanju oblek, za Vas
je pouk v popoldanskih
ali večernih urah. Priče-
tek 19. t. m. Izdelovanje
krojov! Zasebno krojno
učilišče, Ljubljana, Stari
trg 19.

Prodaj

salonsko suknjo. Naslov
v upravi lista.